

Inspectierapport

O.G. Heldring (KDV)
IJsvogelplein 10
2566 VS 's-Gravenhage
Registratienummer 606081926

Toezichthouder:	GGD Haaglanden
In opdracht van gemeente:	's-Gravenhage
Datum inspectie:	08-02-2019
Type onderzoek:	Jaarlijks onderzoek
Status:	Definitief
Datum vaststelling inspectierapport:	22-02-2019

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave.....	2
Het onderzoek	3
Observaties en bevindingen	5
Overzicht getoetste inspectie-items	13
Gegevens voorziening	18
Gegevens toezicht	18
Bijlage: Zienswijze houder kindercentrum.....	19

Het onderzoek

Onderzoekopzet

Dit onderzoek is uitgevoerd op grond van artikel 1.62 lid 2 van de Wet kinderopvang. Het betreft een onaangekondigd jaarlijks onderzoek. De kwaliteit van de opvang van kinderen in hun eerste levensjaren is van grote invloed op de ontwikkeling van kinderen. Daarom stelt de rijksoverheid kwaliteitseisen aan kindercentra, gastouderbureaus en gastouders.

Die kwaliteitseisen gelden voor:

- Registratie in het LRK,
- Pedagogisch klimaat; beleid en praktijk,
- Personeel en stabiliteit van de opvang,
- Veiligheid en gezondheid,
- Accommodatie en inrichting en
- Ouderrecht.

Deze kwaliteitseisen zijn vastgelegd in de Wet kinderopvang (Wko). Per 1 januari 2018 en 2019 is de Wko aangevuld met nieuwe kwaliteitsmaatregelen door middel van de Wet innovatie kwaliteit kinderopvang (IKK). De nieuwe maatregelen zijn met name gericht op het verhogen van de pedagogische kwaliteit in de praktijk. Ze zijn vastgelegd in een besluit (Besluit kwaliteit kinderopvang) en ministeriële regelingen.

Toeziacht op maat

Iedere locatie waar kinderopvang (dagopvang en naschoolse opvang) wordt aangeboden, wordt in opdracht van de gemeente tenminste 1 keer per jaar geïnspecteerd door een toezichthouder van de GGD. Om meer maatwerk bij het toezicht in de kinderopvang mogelijk te maken werken de GGD'en in Nederland bij de inspectie volgens een model voor risicogestuurd toezicht. Het rapport dat voor u ligt, is op basis hiervan tot stand gekomen.

Bij risicogestuurd toezicht ligt de nadruk vooral op die zaken die het meest direct bijdragen aan de kwaliteit van de kinderopvang. Dit betekent dat intensiever zal worden geïnspecteerd waar nodig en minder intensief waar is gebleken dat dit kan. Het onderzoek wordt uitgebreid indien hier aanleiding toe is of op verzoek van de gemeente.

Achter in het rapport staat een overzicht van alle inspectie-onderdelen uit de Wet kinderopvang waar dit inspectie-onderzoek uit heeft bestaan. Indien het kindercentrum een schriftelijke reactie op het inspectierapport heeft gegeven, dan kunt u deze vinden op de laatste bladzijde.

Voor een uitgebreidere uitleg over het inspectieproces en de verantwoordelijkheden voor het toezicht en de handhaving op de kwaliteit verwijzen wij naar www.rijksoverheid.nl

Beschouwing

Peuterspeelschol O.G. Heldring maakt onderdeel uit van Stichting Protestants Christelijke Peuterspeelzalen welke weer nauw gelieerd is aan Stichting Christelijk Onderwijs Haaglanden(SCOH). Per 1 januari 2018 is de naam veranderd van peuterspeelzaal Vogelijntje in peuterschool O.G. Heldring. Deze locatie vangt 1 groep kinderen op en biedt opvang aan maximaal 16 kinderen in de leeftijd van 2,5 – 4 jaar.

De opvang geschiedt alleen in de ochtenduren en de ruimte wordt gedeeld met een naschoolse opvanggroep. Daarnaast is de O.G. Heldringschool in hetzelfde gebouw gehuisvest.

Middels het programma 'Peuterplein' worden de kinderen spelenderwijs voorbereid op de basisschool. Het programma werkt met 8 thema's.

Deze peuteropvang is een al langer geregistreerde locatie in het LRK (Landelijk Register Kinderopvang), maar sinds oktober 2014 gevestigd in het huidige gebouw.

Advies aan College van B&W

Geen handhaving.

Tijdens dit inspectieonderzoek is een deel van de wettelijke kwaliteitseisen uit de wet kinderopvang beoordeeld. Daarnaast ook een deel van de nieuwe kwaliteitsmaatregelen van de Wet innovatie kwaliteit kinderopvang (IKK). Op de onderzochte items zijn geen overtredingen geconstateerd.

Observaties en bevindingen

Pedagogisch klimaat

Pedagogisch beleid

Inleiding

Ieder kindercentrum dient een pedagogisch beleidsplan te hebben. In dit document moet de wijze waarop invulling wordt gegeven aan de aspecten van verantwoorde kinderopvang omschreven staan. Hiermee wordt bedoeld dat een uitwerking van de 4 pedagogische basisdoelen van Marianne Riksen-Walraven moet staan omschreven waarbij rekening wordt gehouden met de verschillende ontwikkelingsfasen.

Daarnaast moeten zaken als de indeling en grootte van de groepen, de inzet van beroepskrachten, het mentorschap en het wenbeleid terug te lezen zijn.

Beoordeling door toezichthouder

Tijdens dit jaarlijkse inspectieonderzoek is beoordeeld of de praktijk overeen komt met het door de houder opgestelde pedagogisch beleid. De inhoud van dit pedagogisch beleid is tijdens het vorige inspectieonderzoek beoordeeld. Toezichthouder oordeelt dat de praktijk overeenkomt met de beschrijving in het pedagogisch beleid.

Er wordt voldaan aan de wettelijk gestelde kwaliteitseisen.

Pedagogische praktijk

Inleiding

Een belangrijk onderdeel van het inspectiebezoek bestaat uit het observeren van het pedagogisch klimaat in de groep(en) van het kindercentrum.

Het oordeel van de toezichthouder komt tot stand door een veelheid aan waarnemingen tijdens deze observatie. Ook worden vragen gesteld aan de beroepskrachten.

Bij het beoordelen van de observatie wordt uitgegaan van de 4 pedagogische basisdoelen van Marianne Riksen-Walraven, die zijn benoemd in de Memorie van Toelichting bij de Wet kinderopvang (2005).

De houder draagt er zorg voor dat:

-op een sensitieve en responsieve manier met kinderen wordt omgegaan, respect voor de autonomie van kinderen wordt getoond en grenzen worden gesteld aan en structuur wordt geboden voor het gedrag van kinderen, zodat kinderen zich emotioneel veilig en geborgen kunnen voelen (basisdoel: het bieden van emotionele veiligheid).

-kinderen spelenderwijs worden uitgedaagd in de ontwikkeling van hun motorische vaardigheden, cognitieve vaardigheden, taalvaardigheden en creatieve vaardigheden, teneinde kinderen in staat te stellen steeds zelfstandiger te functioneren in een veranderende omgeving (basisdoel: het ontwikkelen van persoonlijke competentie).

-kinderen worden begeleid in hun interacties, waarbij hen spelenderwijs sociale kennis en vaardigheden worden bijgebracht, teneinde kinderen in staat te stellen steeds zelfstandiger relaties met anderen op te bouwen en te onderhouden (basisdoel : het ontwikkelen van sociale competentie).

-kinderen worden gestimuleerd om op een open manier kennis te maken met de algemeen aanvaarde waarden en normen in de samenleving met het oog op een respectvolle omgang met anderen en een actieve participatie in de maatschappij (basisdoel: het overdragen van normen en waarden).

In het kader van het bieden van verantwoorde kinderopvang, dient de houder zorg te dragen voor deze vier basisdoelen waarbij rekening gehouden wordt met de ontwikkelingsfase waarin kinderen zich bevinden.

Observatie pedagogische praktijk:

Tijdens de observatie van de pedagogische praktijk maakt de toezichthouder gebruik van het 'Veldinstrument observatie pedagogische praktijk' (opgesteld door GGD GHOR Nederland, versie 2014). Aan de hand van dit instrument worden de 4 pedagogische basisdoelen beoordeeld. Er worden in het rapport minimaal 2 basisdoelen omschreven. Per basisdoel worden één of meerdere observatie-criteria toegelicht. Onderstaande beschrijvingen, die cursief zijn weergegeven, zijn aan dit instrument ontleend en tijdens het onderzoek op locatie geconstateerd.

De observatie heeft plaatsgevonden op vrijdagochtend 8 februari 2019, vanaf 9.00 uur. Gezien zijn momenten van verzorging, vrij spel en een kringmoment.

Basisdoel Het bieden van emotionele veiligheid aan kinderen.

Criterium uit het observatie-instrument: *'De beroepskrachten communiceren met de kinderen'*. Omschrijving bij het criterium: *'De beroepskrachten gedragen zich sensitief en responsief naar de kinderen'*.

Observatie:

Tijdens het vrij spelen loopt een peuter rond met een dokterstas. Het actuele thema 'Ziek zijn' leeft bij de peuters. Een beroepskracht vraagt aan de peuter wat er in zijn tas zit. Er ontstaat vervolgens een levendig gesprek waar ook andere peuters op afkomen komen en op reageren. Er wordt gepraat over bezoek aan het ziekenhuis, het maken van een foto en het aanwijzen van verschillende lichaamsdelen.

De beroepskracht maakt de peuters ook aan het lachen als zij vraagt: *"En waar zitten jullie.....lurven dan?"* Even later vraagt een beroepskracht in de kring aan een peuter: *"Volgens mij heb jij vandaag weer je grapjas aan!"* De peuter begint daarna te lachen.

De sfeer op de groep is ontspannen. De peuters reageren vertrouwd op beide beroepskrachten.

Observatie:

Na het afscheid nemen van de ouders bij het raam pakken de peuters zelfstandig een krukje uit het kantoor om zo samen een kring te gaan vormen. De beroepskrachten geven de peuters een compliment als de kring is gevormd.

Basisdoel Het bevorderen van de ontwikkeling van persoonlijke competentie.

Criterium uit het observatie-instrument: *'Kinderen hebben de mogelijkheid om (leer)ervaringen op te doen dankzij de groep, spelmateriaal, activiteiten aanbod en inrichting.'*

Omschrijving bij het criterium: *'De meeste tentoongestelde werkjes of versieringen in de ruimte zijn door de kinderen zelf gemaakt.'*

Er is verband tussen (een deel van) de werkjes of rapportages in de groepsruimte, en thema-activiteiten.'

Observatie:

In het kader van het actuele thema 'Ziek zijn' hangen er aan de muur knutselwerkjes van een beer met waterpokken. Tijdens het vrij spelen kiezen twee peuters voor een knutselactiviteit waarbij zij een beer op papier met gekleurde pleisters beplakken.

Basisdoel Het bevorderen van de ontwikkeling van sociale competentie.

Criterium uit het observatie-instrument: *'De kinderen zijn deel van de groep'*.

Omschrijving bij het criterium: *'De beroepskrachten begeleiden ook de positieve interacties tussen kinderen. Zij helpen de kinderen actief om sociale vaardigheden met leeftijds- en/of groepsgenootjes te ontwikkelen (bv. leren delen, naar elkaar luisteren, wachten, helpen).'*

Observatie:

Bij het in de kring gaan zitten worden de peuters één voor één begroet door een beroepskracht. Ook de afwezige peuters worden genoemd en de beroepskracht vraagt dan of de peuters misschien weten waar de afwezige peuter is. Als niemand het weet vertelt de beroepskracht waarom de

peuter er vandaag niet is. Als een peuter niet durft te reageren op de vraag of hij er is, vraagt de beroepskracht aan de andere peuters of dit kind er is.

Beoordeling toezichthouder:

Op basis van de observaties op de groepen tijdens het inspectiebezoek concludeert toezichthouder dat de houder zorg draagt voor het waarborgen van de 4 pedagogische basisdoelen.

Toezichthouder oordeelt dan ook dat de pedagogische praktijk voldoet.

Voorschoolse educatie

Inleiding

Om de ontwikkeling van kinderen al op jonge leeftijd zo te stimuleren dat wordt voorkomen dat kinderen met een (taal)achterstand beginnen aan de basisschool wordt voorschoolse educatie (VE) ingezet. Voorschoolse educatie is op basis van een educatief dag- en activiteitenprogramma. De ontwikkeling van de kinderen wordt nauwgezet gevolgd en gestimuleerd.

Er is extra veel aandacht voor de taal-, sociaal-emotionele-, motorische- en creatieve ontwikkeling. De kinderen tekenen, maken werkjes, zingen, luisteren naar verhalen en praten hierover met elkaar. Zij leren spelenderwijs.

Consultatiebureaus bepalen welke kinderen vanaf 2,5 jaar in aanmerking komen voor een gesubsidieerde plaats op een VE-locatie. Goede voorschoolse educatie maakt dat kinderen met een achterstand optimaal worden gestimuleerd én een goede start op de basisschool maken.

Kwaliteitseisen voorschoolse educatie

Op 1 juli 2018 is het nieuwe besluit basisvoorwaarden kwaliteit voorschoolse educatie in werking gegaan. De eisen waaraan vanaf die datum aan moet worden voldaan staan hieronder beschreven:

-eisen aan VE-programma

Een VE-programma dient de kinderen te stimuleren op het gebied van taal, rekenen, motoriek en sociaal-emotionele ontwikkeling.

-minimale tijdsvoorwaarde

Voorschoolse educatie omvat per week ten minste vier dagdelen van ten minste 2,5 uur of per week ten minste 10 uur.

-eisen aan het beleid

De visie en de werkwijze met betrekking tot de voorschoolse educatie moet helder in het pedagogisch beleidsplan staan. Er moet staan beschreven hoe de kinderen in hun ontwikkeling worden gestimuleerd. Deze ontwikkeling moet worden gevolgd en het VE-aanbod dient hierop te worden afgestemd.

Hoe de inrichting en het speelmateriaal aansluit bij het VE-programma dient in het beleid te staan. Ook moet staan beschreven hoe de ouders van de kinderen bij het VE-programma worden betrokken zodat zij het kind ook thuis kunnen stimuleren in zijn ontwikkeling.

Als een kind 4 jaar wordt en naar de basisschool gaat dient deze overgang zorgvuldig te verlopen. Hoe deze VE-locatie dit uitvoert en hoe er wordt geëvalueerd dient beschreven te staan. Door het beschrijven hoe al deze onderdelen in de praktijk worden gebracht wordt de kwaliteitsverbetering geborgd.

-(taal-)eisen aan beroepskrachten

Beroepskrachten werkzaam op een ve-groep dienen in het bezit te zijn van een kwalificerend diploma inclusief een (aparte) scholing gericht op VE.

Om te zorgen dat de beroepskrachten hun kennis en vaardigheden blijven ontwikkelen dient ieder jaar een opleidingsplan opgesteld te worden. Hierin moet staan welke (bij-)scholing geboden zal worden. Dit opleidingsplan moet ieder jaar worden geëvalueerd en indien nodig bijgesteld.

Bij VE-locaties die gelegen zijn in een stad die behoort tot de G86, de gemeente Den Haag maakt hiervan deel uit, dienen beroepskrachten aantoonbaar ten minste niveau 3F/B2, op de onderdelen Mondelinge Taalvaardigheid en Lezen te beheersen.

-eisen aan de groepsgrootte en aantal beroepskrachten

Een groep mag uit maximaal 16 kinderen bestaan. Per 8 kinderen dient ten minste één beroepskracht werkzaam te zijn.

Beoordeling door toezichthouder

Op dit kindercentrum wordt gewerkt met het VE-programma Peuterplein.

Ieder dagdeel verloopt volgens een vaste indeling. Deze indeling is voor de kinderen duidelijk zichtbaar op de dagritmekaarten die in de groepsruimte hangen.

De groepsruimte is ingericht met verschillende speelhoeken. Het huidige thema 'Ziek zijn' is duidelijk herkenbaar aanwezig in (bijvoorbeeld) de inrichting van de groepsruimte, de aanwezige boekjes, knutselwerkjes, het speelgoed en tijdens de activiteiten die plaatsvinden. De ouders worden betrokken bij hun kind door middel van een Themabrief.

Van ieder kind wordt de ontwikkeling bijgehouden en worden individuele doelen opgesteld om de ontwikkeling te stimuleren. Hiervoor wordt gebruik gemaakt van de methode Kijk.

De uitvoering van de VE is geëvalueerd, het verslag hiervan is aan de GGD is gezonden. Dit betreft de 'Voortgangsrapportage, Jaarplan 2018', opgesteld door de VE-coach per locatie.

Houder heeft tevens een opleidingsplan 2018-2019, waarin de scholing en ondersteuning voor medewerkers op VE-groepen is opgenomen. Het opleidingsplan is SCOH-breed geëvalueerd door de houder.

In het pedagogisch beleid staan de vereiste voorwaarden over VE beschreven.

De 2 vaste beroepskrachten van deze locatie beschikken naast hun beroepskwalificatie over een VE- en 3F-taalcertificaat.

Er wordt voldaan aan de wettelijk gestelde kwaliteitseisen.

Gebruikte bronnen:

- Interview (tijdens het bezoek met beide beroepskrachten)
- Observatie(s) (uitgevoerd tijdens het bezoek)
- Website
- Pedagogisch beleidsplan (SCOH versie november 2018)
- Opleidingsplan voorschoolse educatie (2018-2019)

Personeel en groepen

Verklaring omtrent het gedrag en personenregister kinderopvang

Inleiding

Medewerkers in de kinderopvang moeten een Verklaring Omtrent het Gedrag (VOG) hebben. Een VOG toont aan dat een persoon geen strafbare feiten op zijn/haar naam heeft staan die een belemmering vormen bij het werken in de kinderopvang.

Alle beroepskrachten werkzaam in de kinderopvang vallen bovendien onder de continue screening. Continue screening betekent dat dagelijks wordt gekeken in het Justitieel Documentatie Systeem of personen die werken in de kinderopvang geen nieuwe strafrechtelijke gegevens op hun naam hebben staan.

Per 1 maart 2018 is het Personenregister Kinderopvang (PRK) ingevoerd ter verbetering van het systeem voor continue screening. Vanaf deze datum moet iedereen die woont of werkt bij een locatie waar kinderen worden opgevangen zich met een geldige VOG inschrijven in het PRK en worden gekoppeld aan de organisatie waar hij/zij werkzaamheden verricht.

Beoordeling door toezichthouder

De toezichthouder heeft de inschrijving en koppeling in het PRK beoordeeld van alle beroepskrachten en andere medewerkers, zoals de pedagogisch VE-coach en de IB'er, die werkzaam zijn op dit kindercentrum.

Er wordt voldaan aan de wettelijk gestelde kwaliteitseisen.

Opleidingseisen en eisen aan de inzet van beroepskrachten in opleiding en stagiaires

Inleiding

Om in de kinderopvang te mogen werken als beroepskracht moet men beschikken over een kwalificerend diploma. In de cao-Kinderopvang en de cao-Sociaal Werk staat een overzicht van diploma's die volstaan.

Beoordeling door toezichthouder

De beroepskwalificaties van alle beroepskrachten werkzaam bij dit kindercentrum zijn beoordeeld en voldoen aan de wettelijk gestelde kwaliteitseisen.

Aantal beroepskrachten

Inleiding

In de Wet kinderopvang is bepaald hoeveel beroepskrachten werkzaam moeten zijn per aantal aanwezige kinderen. Dit wordt beroepskracht-kindratio (BKR) genoemd. Op de website 1ratio.nl kan worden uitgerekend hoeveel beroepskrachten er minimaal per groep ingezet moeten worden. Indien niet wordt afgeweken van de BKR én slechts één beroepskracht werkzaam is, dan dient een achterwachtregeling in geval van calamiteiten vastgesteld te zijn.

Beoordeling door toezichthouder

Op basis van de aanwezigheidslijsten, het personeelsrooster en de observatie constateert toezichthouder dat is voldaan aan de BKR. Het betreft een stabiel team met dagelijks twee vaste beroepskrachten.

Er wordt voldaan aan de wettelijk gestelde kwaliteitseisen.

Stabiliteit van de opvang voor kinderen

Inleiding

Voor een goede ontwikkeling van een kind zijn de omgeving en stabiliteit erg belangrijk. Om dit te borgen voor de kinderen zijn in de Wet kinderopvang voorwaarden vastgelegd met betrekking tot onder andere een vaste groepsindeling, vaste beroepskrachten, vaste groepsruimte en een dagritme.

Bij de uitwerking hiervan naar de praktijk dient de kinderopvangorganisatie het belang van het kind voorop te stellen.

Ieder kind dient ingedeeld te zijn in een vaste stamgroep.

Beoordeling door toezichthouder

Dit kindercentrum heeft 2 stamgroepen:

- Groep **dinsdag/vrijdag** biedt opvang aan maximaal 16 kinderen in de leeftijd van 2,5-4 jaar.
- Groep **maandag/donderdag** biedt opvang aan maximaal 16 kinderen in de leeftijd van 2,5-4 jaar.

Eventueel kunnen peuters naast de 2 gekozen ochtenden ook de woensdagochtend extra komen. Kinderen met VE-indicatie komen op ma/di/do/vrij.

Op deze locatie wordt voldaan aan de wettelijk gestelde kwaliteitseis.

Gebruikte bronnen:

- Interview (tijdens het bezoek met beide beroepskrachten)
- Observatie(s) (uitgevoerd tijdens het bezoek)
- Personen Register Kinderopvang
- Website
- Diploma(s)/kwalificatie(s) beroepskrachten
- Plaatsingsoverzicht
- Presentielijsten

Veiligheids- en gezondheidsbeleid

Inleiding

Met het oog op veiligheid en gezondheid is het uitgangspunt van de Wet IKK: kinderen beschermen tegen de voornaamste grote risico's en leren omgaan met kleine risico's. Om dit in de praktijk te kunnen toepassen is het nodig dat er inzicht is in de risico's. Daarom moet elk kinderdagverblijf en elke bso een veiligheids- en gezondheidsbeleid hebben waarin de risico's van de betreffende opvanglocatie staan omschreven.

Veiligheids-en gezondheidsbeleid

Op iedere locatie voor kinderopvang dient een actueel veiligheids-en gezondheidsbeleid aanwezig te zijn. Dit beleid vormt het uitgangspunt voor het handelen in de praktijk.

Het beleid dient cyclisch te zijn en houder moet er voor zorgdragen dat in de praktijk volgens het veiligheids- en gezondheidsbeleid wordt gehandeld.

Het doel is dat alle medewerkers zich bewust zijn van de risico's en zich verantwoordelijk voelen voor het opstellen en uitvoeren van het beleid.

Hierdoor wordt de veiligheid en gezondheid van de kinderen zoveel mogelijk gewaarborgd.

Daarnaast dient houder te beschrijven hoe de opvang georganiseerd wordt, zodanig dat voorkomen kan worden dat kinderen of beroepskrachten (in opleiding) grensoverschrijdend gedrag vertonen.

Sinds 2013 is het vierogenprincipe opgenomen in de wet- en regelgeving en van toepassing op locaties voor de dagopvang.

Dit principe houdt in dat de opvang op zodanige wijze door de houder georganiseerd wordt, dat de beroepskracht of de beroepskracht in opleiding de werkzaamheden uitsluitend kan verrichten terwijl hij gezien of gehoord kan worden door een andere volwassene. Hoe dit principe in de praktijk wordt uitgevoerd dient te staan beschreven in het veiligheidsbeleid.

Tevens dient de houder in het beleid te beschrijven wat de werkwijze is in geval van nood, de zgn. achterwacht.

EHBO

Sinds 1 januari 2018 dient er tijdens de openingstijden van het kindercentrum altijd minimaal één volwassene aanwezig te zijn die gekwalificeerd is om eerste hulp te verlenen aan kinderen.

Beoordeling toezichthouder

De houder heeft voor dit kindercentrum een veiligheids- en gezondheidsbeleid opgesteld, dat voldoet aan de gestelde eisen. (bij onvoldoende hier benoemen wat inhoudelijk niet voldoet. Daarbij een duidelijke splitsing tussen info die volledig ontbreekt of info die incompleet is. In laatste geval heel duidelijk aangeven waaróm het dan niet voldoende is!)

Uit de observatie en gesprekken met beroepskrachten is gebleken dat naar dit beleid wordt gehandeld.

Daarnaast is voldoende aangetoond, door onder andere notulen van een teamvergadering van 10 januari 2019 van het team met de VE-coach dat het beleid veiligheid en gezondheid geëvalueerd en geactualiseerd wordt.

Op de dag van de inspectie zijn twee volwassenen aanwezig die beschikken over een EHBO-diploma conform de regeling Wet kinderopvang. Dit betreft de twee vaste en dagelijks aanwezige beroepskrachten.

Hiermee wordt voldaan aan de wettelijk gestelde eisen.

Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling

Inleiding

Sinds 2013 is iedere locatie voor kinderopvang verplicht om gebruik te maken van een meldcode voor huiselijk geweld en kindermishandeling bij vermoedens van verwaarlozing, lichamelijke- of geestelijke mishandeling of misbruik van een kind. Deze meldcode helpt professionals goed te reageren bij signalen en de juiste vervolgstappen te nemen.

Vanaf 1 januari 2019 is de meldcode vernieuwd. Er is een afwegingskader aan toegevoegd waarmee de professionals kunnen bepalen welke stappen zij moeten zetten, bijvoorbeeld over het wel of niet moeten melden bij Veilig Thuis en het bieden van noodzakelijke hulp.

Beoordeling toezichthouder

De beroepskrachten zijn op de hoogte gebracht van deze vernieuwde meldcode middels een e-mail van de houder. Een uitgeprinte versie van de nieuwe meldcode van november 2018 en het nieuwe afwegingskader zijn aanwezig in de werkmap van het team.

Ze zijn voldoende op de hoogte van de inhoud van deze meldcode kindermishandeling en kunnen daar, zo nodig, naar handelen.

Hiermee wordt voldaan aan de wettelijk gestelde kwaliteitseisen.

Gebruikte bronnen:

- Interview (tijdens het bezoek met beide beroepskrachten)
- Beleid veiligheid- en gezondheid (Veiligheid en gezondheidsbeleid SCOH d.d. januari 2018)
- Huisregels/groepsregels
- Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling (d.d. november 2018)
- Notulen teamoverleg (d.d. 10-01-2019)

Overzicht getoetste inspectie-items

Pedagogisch klimaat
Pedagogisch beleid
Het kindercentrum beschikt over een pedagogisch beleidsplan. De houder van een kindercentrum draagt er zorg voor dat in de dagopvang conform het pedagogisch beleidsplan wordt gehandeld. (art 1.49 lid 1 en 2 en 1.50 lid 1 en 2 Wet kinderopvang; art 3 lid 1 Besluit kwaliteit kinderopvang)
Pedagogische praktijk
In het kader van het bieden van verantwoorde dagopvang, draagt de houder van een kindercentrum er in ieder geval zorg voor dat, rekening houdend met de ontwikkelingsfase waarin kinderen zich bevinden: a. op een sensitieve en responsieve manier met kinderen wordt omgegaan, respect voor de autonomie van kinderen wordt getoond en grenzen worden gesteld aan en structuur wordt geboden voor het gedrag van kinderen, zodat kinderen zich emotioneel veilig en geborgen kunnen voelen; b. kinderen spelenderwijs worden uitgedaagd in de ontwikkeling van hun motorische vaardigheden, cognitieve vaardigheden, taalvaardigheden en creatieve vaardigheden, teneinde kinderen in staat te stellen steeds zelfstandiger te functioneren in een veranderende omgeving; c. kinderen worden begeleid in hun interacties, waarbij hen spelenderwijs sociale kennis en vaardigheden worden bijgebracht, teneinde kinderen in staat te stellen steeds zelfstandiger relaties met anderen op te bouwen en te onderhouden; d. kinderen worden gestimuleerd om op een open manier kennis te maken met de algemeen aanvaarde waarden en normen in de samenleving met het oog op een respectvolle omgang met anderen en een actieve participatie in de maatschappij. (art 1.49 lid 1 en 2 en 1.50 lid 1 en 2 Wet kinderopvang; art 2 Besluit kwaliteit kinderopvang)
Voorschoolse educatie
De houder van een kindercentrum waar voorschoolse educatie wordt aangeboden beschrijft in het pedagogisch beleidsplan, zo concreet en toetsbaar mogelijk, de voor het kindercentrum kenmerkende visie op de voorschoolse educatie en de wijze waarop deze visie is te herkennen in het aanbod van activiteiten. (art 1.50b Wet kinderopvang; art 4a lid 1 onder a Besluit basisvoorwaarden kwaliteit voorschoolse educatie)
De houder van een kindercentrum waar voorschoolse educatie wordt aangeboden beschrijft in het pedagogisch beleidsplan, zo concreet en toetsbaar mogelijk, de wijze waarop de ontwikkeling van het jonge kind wordt gestimuleerd, in het bijzonder op de gebieden taal, rekenen, motoriek en sociaal-emotionele ontwikkeling. (art 1.50b Wet kinderopvang; art 4a lid 1 onder b Besluit basisvoorwaarden kwaliteit voorschoolse educatie)
De houder van een kindercentrum waar voorschoolse educatie wordt aangeboden beschrijft in het pedagogisch beleidsplan, zo concreet en toetsbaar mogelijk, de wijze waarop de ontwikkeling van peuters wordt gevolgd en de wijze waarop het aanbod van voorschoolse educatie hierop wordt afgestemd. (art 1.50b Wet kinderopvang; art 4a lid 1 onder c Besluit basisvoorwaarden kwaliteit voorschoolse educatie)
De houder van een kindercentrum waar voorschoolse educatie wordt aangeboden beschrijft in het pedagogisch beleidsplan, zo concreet en toetsbaar mogelijk, de wijze waarop de ouders worden betrokken bij het stimuleren van de ontwikkeling van kinderen. (art 1.50b Wet kinderopvang; art 4a lid 1 onder d Besluit basisvoorwaarden kwaliteit voorschoolse educatie)
De houder van een kindercentrum waar voorschoolse educatie wordt aangeboden beschrijft in het pedagogisch beleidsplan, op zo concreet en toetsbaar mogelijke wijze, de inrichting van een passende ruimte waarin voorschoolse educatie wordt verzorgd en de wijze waarop passend materiaal voor voorschoolse educatie beschikbaar wordt gesteld. (art 1.50b Wet kinderopvang; art 4a lid 1 onder e Besluit basisvoorwaarden kwaliteit voorschoolse educatie)

<p>De houder van een kindercentrum waar voorschoolse educatie wordt aangeboden beschrijft in het pedagogisch beleidsplan, zo concreet en toetsbaar mogelijk, de wijze waarop wordt vormgegeven aan de inhoudelijke aansluiting tussen voor- en voerschoolse educatie en aan een zorgvuldige overgang van het kind van voor- naar voerschoolse educatie. (art 1.50b Wet kinderopvang; art 4a lid 1 onder f Besluit basisvoorwaarden kwaliteit voerschoolse educatie)</p>
<p>De houder van een kindercentrum waar voorschoolse educatie wordt aangeboden geeft uitvoering aan het pedagogisch beleidsplan wat de aanvullende onderwerpen voor voerschoolse educatie betreft, evalueert de uitvoering jaarlijks, en stelt het plan zo nodig aan de hand hiervan bij. (art 1.50b Wet kinderopvang; art 4a lid 2 Besluit basisvoorwaarden kwaliteit voerschoolse educatie)</p>
<p>De voerschoolse educatie omvat per week ten minste vier dagdelen van ten minste 2,5 uur of per week ten minste 10 uur aan activiteiten gericht op het stimuleren van de ontwikkelingsdomeinen taal, rekenen, motoriek en de sociaal-emotionele ontwikkeling. (art 1.50b Wet kinderopvang; art 2 en 5 Besluit basisvoorwaarden kwaliteit voerschoolse educatie)</p>
<p>De verhouding tussen het aantal beroepskrachten voerschoolse educatie en het feitelijk aantal aanwezige kinderen in de groep bedraagt ten minste één beroepskracht voerschoolse educatie per acht kinderen. (art 1.50b Wet kinderopvang; art 3 lid 1 Besluit basisvoorwaarden kwaliteit voerschoolse educatie)</p>
<p>De groep bestaat uit ten hoogste 16 feitelijk aanwezige kinderen. (art 1.50b Wet kinderopvang; art 3 lid 2 Besluit basisvoorwaarden kwaliteit voerschoolse educatie)</p>
<p>De houder van een kindercentrum waar voerschoolse educatie wordt geboden draagt er zorg voor dat beroepskrachten voerschoolse educatie in het bezit zijn van: Een passende opleiding zoals opgenomen in de meest recent aangevragen cao Kinderopvang en cao Sociaal Werk. OF Een erkenning van beroepskwalificaties als bedoeld in artikel 5 van de Algemene wet erkenning EU-beroepskwalificaties, verleend ten aanzien van de door hen te verrichten beroepswerkzaamheden. (art 1.50b Wet kinderopvang; art 4 lid 1, 5 en 7 Besluit basisvoorwaarden kwaliteit voerschoolse educatie; art 10c Regeling Wet kinderopvang)</p>
<p>Onderdeel van een beroepsopleiding vormt ten minste een met gunstig gevolg afgesloten keuzedeel dat is gericht op het ontwikkelingsgericht werken in de voerschoolse educatie en dat ten minste kennis en vaardigheden omvat met betrekking tot: a. het werken met programma's voor voor- en voerschoolse educatie, b. het stimuleren van de ontwikkeling van het jonge kind, in het bijzonder op de gebieden taal, rekenen, motoriek en sociaal-emotionele ontwikkeling, c. het volgen van de ontwikkeling van peuters en het hierop afstemmen van het aanbod van voerschoolse educatie, d. het betrekken van de ouders bij het stimuleren van de ontwikkeling van kinderen, en e. het vormgeven aan de inhoudelijke aansluiting tussen voor- en voerschoolse educatie en aan een zorgvuldige overgang van het kind van voor- naar voerschoolse educatie. In afwijking hiervan is het keuzedeel niet vereist indien de genoemde kennis en vaardigheden al onderdeel zijn van de beroepsopleiding waarop de kwalificatie is gericht. (art 1.50b Wet kinderopvang; art 4 lid 2 en 3 Besluit basisvoorwaarden kwaliteit voerschoolse educatie) OF De bezitter van een getuigschrift dat niet een keuzedeel voerschoolse educatie in de beroepsopleiding omvat, overlegt een bewijsstuk dat met gunstig gevolg scholing is afgerond die specifiek is gericht op het verwerven van kennis en vaardigheden met betrekking tot voerschoolse educatie. Deze scholing heeft in elk geval betrekking op de kennis en vaardigheden genoemd in het Besluit basisvoorwaarden kwaliteit voerschoolse educatie en omvat ten minste 12 dagdelen. (art 1.50b Wet kinderopvang; art 4 lid 3 Besluit basisvoorwaarden kwaliteit voerschoolse educatie)</p>
<p>De beroepskracht voerschoolse educatie beheerst aantoonbaar ten minste niveau 3F op de onderdelen Mondelinge Taalvaardigheid en Lezen. (art 1.50b Wet kinderopvang; art 4 lid 3a Besluit basisvoorwaarden kwaliteit voerschoolse educatie)</p>
<p>De houder van een kindercentrum waar voerschoolse educatie wordt aangeboden, stelt jaarlijks voor elke locatie voerschoolse educatie een opleidingsplan vast dat in elk geval tot uitdrukking brengt op welke wijze de kennis en vaardigheden (als genoemd in het Besluit basisvoorwaarden kwaliteit voerschoolse educatie) van de beroepskracht voerschoolse educatie worden onderhouden. De houder geeft op concrete en toetsbare wijze uitvoering aan het opleidingsplan, evalueert het plan jaarlijks en stelt het plan aan de hand van de evaluatie zo nodig bij. (art 1.50b Wet kinderopvang; art 4 lid 4 Besluit basisvoorwaarden kwaliteit voerschoolse educatie)</p>

Voor de voorschoolse educatie wordt een programma gebruikt waarin op gestructureerde en samenhangende wijze de ontwikkeling wordt gestimuleerd op het gebied van taal, rekenen, motoriek en sociaal-emotionele ontwikkeling.
(art 1.50b Wet kinderopvang; art 5 Besluit basisvoorwaarden kwaliteit voorschoolse educatie)

Personeel en groepen

Verklaring omtrent het gedrag en personenregister kinderopvang

In het bezit van een verklaring omtrent het gedrag zijn:

- a. de houder of voorgenomen houder van een kindercentrum;
- b. de personen die op basis van een arbeidsovereenkomst met de houder of met een uitzendorganisatie tijdens opvanguren werkzaam zijn dan wel zullen zijn op de locatie van een onderneming waarmee de houder een kindercentrum exploiteert en waar kinderen worden opgevangen;
- c. de personen die op basis van een andere overeenkomst met de houder structureel tijdens opvanguren werkzaam zijn of zullen zijn op de locatie waarmee de houder een kindercentrum exploiteert en waar kinderen worden opgevangen;
- d. de personen die uit hoofde van hun functie toegang hebben of zullen hebben tot informatie over de kinderen die worden opgevangen;
- e. de personen van 18 jaar en ouder die op het woonadres waar een kindercentrum is gevestigd hun hoofdverblijf hebben of zullen hebben dan wel die structureel tijdens opvanguren aanwezig zijn of zullen zijn op het kindercentrum, gevestigd op een woonadres.

Voor zover het natuurlijke personen betreft is eenieder als bedoeld in de onderdelen a tot en met e ingeschreven in het personenregister kinderopvang.
(art 1.50 lid 3 Wet kinderopvang)

De houder van een kindercentrum draagt zorg voor koppeling met de in artikel 1.50 derde lid van de wet genoemde personen inclusief hemzelf.
(art 1.48d lid 3 Wet kinderopvang)

Na inschrijving van een persoon als bedoeld in artikel 1.50 derde lid van de wet in het personenregister kinderopvang en na koppeling met de houder kan de persoon zijn werkzaamheden aanvangen.
(art 1.50 lid 4 Wet kinderopvang)

Opleidingseisen en eisen aan de inzet van beroepskrachten in opleiding en stagiaires

Beroepskrachten beschikken over een passende opleiding zoals opgenomen in de meest recent aangevragen cao Kinderopvang en cao Sociaal Werk.
(art 1.50 lid 1 en 2 Wet kinderopvang; art 6 lid 1 en 2 Besluit kwaliteit kinderopvang; art 7 lid 1 Regeling Wet kinderopvang)

Aantal beroepskrachten

De houder van een kindercentrum zet voldoende beroepskrachten in voor het aantal kinderen dat wordt opgevangen, met dien verstande dat:

- de verhouding tussen het minimaal aantal in te zetten beroepskrachten en het aantal aanwezige kinderen in een stamgroep wordt bepaald op grond van tabel 1 in bijlage 1, onderdeel a, bij het besluit kwaliteit kinderopvang en de daarbij behorende rekenregels;
- indien kinderen bij een activiteit zoals beschreven in het pedagogisch beleidsplan de stamgroep verlaten, dit niet leidt tot een verlaging van het totaal aantal minimaal op of, indien de activiteit buiten het kindercentrum plaatsvindt, vanuit het kindercentrum in te zetten beroepskrachten ten opzichte van de situatie direct voorafgaand aan de activiteit.

(art 1.49 lid 1 en 1.50 lid 1 en 2 Wet kinderopvang; art 7 lid 1, 2 en 3 Besluit kwaliteit kinderopvang)

Stabiliteit van de opvang voor kinderen

Bij dagopvang vindt de opvang plaats in stamgroepen. Een kind wordt opgevangen in één stamgroep. De maximale groepsgrootte wordt bepaald op grond van tabel 1 in bijlage 1, onderdeel a van het Besluit kwaliteit kinderopvang.
(art 1.50 lid 1 en 2 Wet kinderopvang; art 9 lid 1, 2, 7, 8 en 9 Besluit kwaliteit kinderopvang)

Veiligheid en gezondheid

Veiligheids- en gezondheidsbeleid

De houder van een kindercentrum heeft voor elk kindercentrum een beleid dat ertoe leidt dat de veiligheid en gezondheid van de op te vangen kinderen zoveel mogelijk is gewaarborgd. De houder draagt er zorg voor dat er in de dagopvang conform het veiligheids- en gezondheidsbeleid wordt gehandeld.

(art 1.49 lid 1 en 1.50 lid 1 en 2 Wet kinderopvang; art 4 lid 1 Besluit kwaliteit kinderopvang)

De houder of voorgenomen houder van een kindercentrum stelt het veiligheids- en gezondheidsbeleid schriftelijk vast en verstrekt dit bij de aanvraag tot exploitatie. De houder evalueert, en indien nodig actualiseert, het veiligheids- en gezondheidsbeleid binnen drie maanden na opening van het kindercentrum. Daarna houdt de houder het veiligheids- en gezondheidsbeleid actueel.

(art 1.49 lid 1 en 1.50 lid 1 en 2 Wet kinderopvang; art 4 lid 2 Besluit kwaliteit kinderopvang)

Het veiligheids- en gezondheidsbeleid omvat een concrete beschrijving van de wijze waarop de houder van een kindercentrum er zorg voor draagt dat het veiligheids- en gezondheidsbeleid samen met de beroepskrachten een continu proces is van het vormen van beleid, implementeren, evalueren en actualiseren.

(art 1.49 lid 1 en 1.50 lid 1 en 2 Wet kinderopvang; art 4 lid 3 onder a Besluit kwaliteit kinderopvang)

Het veiligheids- en gezondheidsbeleid omvat een concrete beschrijving van de risico's die de opvang van kinderen van het desbetreffende kindercentrum met zich brengt, waarbij in ieder geval wordt ingegaan op:

- de voornaamste risico's met grote gevolgen voor de veiligheid van kinderen;
- de voornaamste risico's met grote gevolgen voor de gezondheid van kinderen;
- het risico op grensoverschrijdend gedrag door beroepskrachten, beroepskrachten in opleiding, stagiairs, vrijwilligers, overige aanwezige volwassenen en kinderen.

(art 1.49 lid 1 en 1.50 lid 1 en 2 Wet kinderopvang; art 4 lid 3 onder b Besluit kwaliteit kinderopvang)

Het veiligheids- en gezondheidsbeleid omvat een plan van aanpak waarin in concrete termen is aangegeven welke maatregelen binnen welke termijn zijn respectievelijk worden genomen, teneinde deze voornaamste risico's met grote gevolgen betreffende veiligheid, gezondheid en het risico op grensoverschrijdend gedrag in te perken en de handswijze indien deze risico's zich verwezenlijken.

De houder van een kindercentrum beschrijft bij de maatregelen die gericht zijn op het inperken van het risico op grensoverschrijdend gedrag, in ieder geval de wijze waarop hij de dagopvang zodanig organiseert dat een beroepskracht, beroepskracht in opleiding of stagiair de werkzaamheden uitsluitend kan verrichten terwijl hij gezien of gehoord kan worden door een andere volwassene.

(art 1.49 lid 1 en 1.50 lid 1 en 2 Wet kinderopvang; art 4 lid 3 onder c Besluit kwaliteit kinderopvang)

Het veiligheids- en gezondheidsbeleid omvat een beschrijving in algemene zin van de wijze waarop kinderen wordt geleerd om te gaan met risico's waarvan de gevolgen voor de veiligheid en gezondheid van kinderen beperkt zijn en welke derhalve niet zijn aan te merken als voornaamste risico's met grote gevolgen betreffende veiligheid en gezondheid en als risico op grensoverschrijdend gedrag.

(art 1.49 lid 1 en 1.50 lid 1 en 2 Wet kinderopvang; art 4 lid 3 onder d en 4 Besluit kwaliteit kinderopvang)

Het veiligheids- en gezondheidsbeleid omvat een concrete beschrijving van de wijze waarop de houder van een kindercentrum er zorg voor draagt dat het actuele veiligheids- en gezondheidsbeleid en de evaluaties daarvan inzichtelijk zijn voor de beroepskrachten, beroepskrachten in opleiding, stagiairs, vrijwilligers en ouders.

(art 1.49 lid 1 en 1.50 lid 1 en 2 Wet kinderopvang; art 4 lid 3 onder e Besluit kwaliteit kinderopvang)

Het veiligheids- en gezondheidsbeleid omvat, indien van toepassing, een concrete beschrijving van de wijze waarop de achterwacht is geregeld indien er met inachtneming van de beroepskracht-kindratio of bij het afwijken van de inzet van het minimaal aantal in te zetten beroepskrachten op grond van de beroepskracht-kindratio, slechts een beroepskracht op het kindercentrum aanwezig is.

(art 1.49 lid 1 en 1.50 lid 1 en 2 Wet kinderopvang; art 4 lid 3 onder f, 7 lid 5 en 6 Besluit kwaliteit kinderopvang)

De houder van een kindercentrum draagt er zorg voor dat er gedurende de dagopvang te allen tijde ten minste één volwassene aanwezig is die gekwalificeerd is voor het verlenen van eerste hulp aan kinderen conform de in de Regeling Wet kinderopvang aan deze kwalificatie gestelde nadere regels.

(art 1.49 lid 1 en 1.50 lid 1 en 2 Wet kinderopvang; art 4 lid 5 Besluit kwaliteit kinderopvang; art 8 Regeling Wet kinderopvang)

Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling

De houder bevordert de kennis en het gebruik van de meldcode.
(art 1.51a lid 4 Wet kinderopvang)

Gegevens voorziening

Opvanggegevens

Naam voorziening : O.G. Heldring
Vestigingsnummer KvK : 000023445599
Aantal kindplaatsen : 16
Gesubsidieerde voorschoolse educatie : Ja*

* De inhoud van dit rapport wordt gedeeld met de Inspectie van het Onderwijs. De Inspectie van het Onderwijs houdt toezicht op de kwaliteit van de voorschoolse educatie op de kinderdagverblijven (voorscholen) en kan onder andere op basis van het GGD-rapport besluiten tot een onderzoek. Tevens bekijkt de Inspectie van het Onderwijs of er in de gemeente afspraken zijn gemaakt over de voor- en vroegschoolse educatie (artikel 1.63 lid 6 Wet kinderopvang).

Gegevens houder

Naam houder : Stichting Protestants Christelijke Peuterspeelzalen
Adres houder : Postbus 18546
Postcode en plaats : 2502EM 'S-GRAVENHAGE
KvK nummer : 41151328
Aansluiting geschillencommissie : Ja

Gegevens toezicht

Gegevens toezichthouder (GGD)

Naam GGD : GGD Haaglanden
Adres : Postbus 16130
Postcode en plaats : 2500BC 's-Gravenhage
Telefoonnummer : 070-3537224
Onderzoek uitgevoerd door : H. van der Laan

Gegevens opdrachtgever (gemeente)

Naam gemeente : 's-Gravenhage
Adres : Postbus 12652
Postcode en plaats : 2500DP 'S-GRAVENHAGE

Planning

Datum inspectie : 08-02-2019
Opstellen concept inspectierapport : 15-02-2019
Zienswijze houder : 20-02-2019
Vaststelling inspectierapport : 22-02-2019
Verzenden inspectierapport naar houder : 22-02-2019
Verzenden inspectierapport naar gemeente : 22-02-2019
Openbaar maken inspectierapport : 15-03-2019

Bijlage: Zienswijze houder kindercentrum

De zienswijze betreft een reactie op het inspectierapport van de houder.

TOKIN
t.a.v. de heer R. Schaafsma
Hoofd Toezicht op de Kinderopvang
Postbus 12 652
2500 DP DEN HAAG

Ons kenmerk:	CdR/DS	E-mail:	cdreus@scoh.nl
Uw kenmerk:		Datum:	20 februari 2019
Behandeld door:	C. de Reus	Bijlage:	
Doorkiesnummer:	070-3118784	Betreeft:	Zienswijze inspectierapport Peuterschool O.G.Heldring

Geachte de heer Schaafsma,

Met genoegen hebben wij kennis genomen van de rapportage van het inspectiebezoek aan onze peuterschool O.G. Heldring op 8 februari 2019. Op alle door u beoordeelde items voldoet de peuterspeelzaal aan de gestelde voorwaarden.

Wij zullen het definitieve rapport t.z.t. ter inzage leggen voor de ouders in de peuterspeelzaal en op de website van de peuterspeelzaal plaatsen.

Hoogachtend,

A handwritten signature in blue ink, appearing to be 'C. de Reus', is written over a horizontal line. The signature is somewhat stylized and overlaps the line.

Mevrouw C. de Reus
SCOH Peuterscholen

Postadres
Postbus 18546
2502EM Den Haag

Bezoekadres
Laan van Meerdervoort 70
2517AN Den Haag

070 3118787
info@scoh.nl
www.scoh.nl

Stichting Christelijk
Onderwijs Haaglanden